

***АНАЛІЗ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ
МОВИ І ПІДРУЧНИКІВ З РІДНОЇ (УКРАЇНСЬКОЇ) МОВИ ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ
ШКОЛИ З ТОЧКИ ЗОРУ ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
АНГЛОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ***

У статті проводиться детальний аналіз окремих навчально-методичних комплексів з англійської мови і підручників з української мови для початкової школи стосовно формування у молодших школярів англомовної граматичної компетенції.

Ключові слова: англомовна граматична компетенція, молодші школярі, навчально-методичний комплекс, підручник.

У сучасній практиці викладання іноземних мов (ІМ), англійської мови (АМ) зокрема, як у нашій країні, так і за кордоном, власне підручник став невід'ємною частиною навчально-методичного комплексу (НМК) з ІМ.

Усі компоненти такого комплексу розраховані на те, що навчання буде здійснюватися на основі їхньої взаємодії завдяки різним каналам сприйняття. Але головною частиною НМК, тим не менше, є книжка для учня – підручник. Тому граматичний матеріал (ГМ) будь-якого НМК, як правило, представлений у самому підручнику.

Проблему підручника з АМ для початкової школи досліджувало багато вчених (М.А.Арія, Ю.Г.Безвін, Л.В.Биркун, М.З.Біболетова, О.Б.Бігич, В.М.Буренко, О.Р.Валігура, І.М.Верещагіна, Н.Д.Гальскова, Н.В.Добриніна, О.О.Коломінова, Н.О.Колтко, О.Ю.Король, В.Г.Куліш, М.О.Кучма, О.О.Ленська, Л.І.Морська, Є.Й.Негневицька, З.М.Нікітенко, В.М.Плахотник, Г.І.Подосиннікова, В.Г.Редько, Г.В.Рогова, С.В.Роман, В.В.Сафонова, О.М.Соловова, С.І.Тер-Мінасова, Л.М.Узунова, В.М.Філатов, Л.Я.Хоменко, Г.С.Чекаль, Т.Я.Яковлева та ін.). Але, ГМ у підручниках з АМ для початкової загальноосвітньої школи (ПЗШ), які рекомендовані Міністерством освіти і науки України, організовано по-різному, то, на нашу думку, це питання потребує більш детального розгляду, особливо з точки зору стадіальності засвоєння АМ учнями ПЗШ [1], а також труднощів засвоєння

ними англомовного ГМ (АГМ) [2]. Тому **метою** цієї статті є аналіз підручників / НМК з АМ і підручників з рідної (української) мови для ПЗШ з точки зору формування у молодших школярів англомовної граматичної компетенції (АГК). **Завданнями** статті є: 1) проаналізувати серію НМК О.Д.Карп'юк; 2) проаналізувати серію НМК А.М.Несвіт; 3) проаналізувати серію НМК авторів під керівництвом В.М.Плахотника; 4) проаналізувати серію НМК “Wonderland” авторів С.В.Роман, Г.С.Чекаль, О.О.Коломінової. Головними **критеріями аналізу** вищезазначених НМК з АМ для ПЗШ нами було визначено: 1) відповідність чинній Програмі для ПЗШ; 2) контекстуальне чи позаконтекстуальне ознайомлення з новим ГМ; 3) комунікативна орієнтованість вправ на етапі тренування у вживанні нового ГМ; 4) наявна кількість комунікативно орієнтованих вправ у розглянутих НМК.

ГМ з дисципліни “Українська мова” знаходить повне відображення у низці базових підручників. Тому, на нашу думку, доцільним є порівняння ГМ з обох мов – української та англійської, відображеного у чинних програмах для ПЗШ.

Проаналізувавши програмний ГМ з обох мов, ми виявили, що у Програмі з “Української мови” загальне уявлення про числівник як частину мови дається учням лише в 4-му класі, в той час як у Програмі з АМ вивчення кількісних числівників до 100 передбачено в 3-му, а порядкових – у 4-му класі; ознайомлення з поняттям про займенник як частину мови, зокрема з особовими займенниками, Програмою з української мови передбачено в 4-му класі, в той час як Програмою з АМ вивчення таких розрядів займенників, як вказівні, особові й присвійні передбачено, починаючи вже з 2-го класу. Ці невідповідності значно ускладнюють розуміння вищезазначених частин мови учнями ПЗШ, оскільки молодші школярі під час вивчення англійської, в першу чергу, спираються на досвід в рідній (українській) мові. Проте слід брати до уваги, що за чинною програмою ГМ у початковій школі засвоюється імпліцитно.

А зараз перейдемо до аналізу підручників / НМК з АМ для ПЗШ з точки зору формування у молодших школярів АГК. Спочатку проаналізуємо підручники / НМК автора О.Д.Карп'юк:

Карп'юк О.Д. Англійська мова: Підручник з англійської мови для 2-го класу загальноосвітніх навчальних закладів. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Тернопіль: Лібра Terra, 2008. – 136 с.: іл.

Карп'юк О.Д. Зошит з англійської мови для 2 кл. загальноосвітніх навчальних закладів. – 2-ге видання, перероб. і доп. – Т.: Лібра Terra, 2007. – 64 с.

Карп'юк О.Д. Англійська мова: Підручник для 3-го класу загальноосвітніх навчальних закладів. – Тернопіль: Лібра Terra, 2006. – 160 с.: іл.

Карп'юк О.Д. English 3. Англійська мова: Зошит з англійської мови для 3 класу

загальноосвітніх навчальних закладів. – Тернопіль: Лібра Terra, 2006. – 88 с.: іл.

Карп'юк О.Д. Англійська мова: Підручник для 4-го класу загальноосвітніх навчальних закладів. – Тернопіль: Лібра Terra, 2008. – 160 с.: іл.

Карп'юк О.Д. Англійська мова: Роб. зошит до підруч. з англ. мови для 4 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Навч. книга, 2005. – 79 с.

У підручниках НМК О.Д.Карп'юк ГМ / граматичні структури (ГС) подаються у мовленнєвих зразках (МЗ), які входять до складу діалогів або текстів, а також виносяться в окремі рамочки. Опори, які подані в підручниках у вигляді таблиць і МЗ, служать кращому усвідомленню учнями форми, значення і вживання граматичних явищ (ГЯ), що вивчаються. Але відсутні будь-які пояснення щодо форми і функції відповідного ГЯ, що, на нашу думку, є раціональним, особливо на початку вивчення АМ молодшими школярами. На жаль, в усіх підручниках цього НМК інструкції до вправ некоммуникативного характеру. Вивчення деяких ГЯ АМ згідно з Програмою передбачено у 3-му класі, а вони подаються вже в 2-му. Так, на с.68 пропонується ознайомлення з присвійним відмінком, а в подальших уроках йде вже його відпрацювання; на с.78 пропонується для вивчення модальне дієслово *can*, з подальшим відпрацюванням у наступних уроках; на с.104 відбувається ознайомлення з вказівним займенником *these*; на с.108 у рамочці подається зразок короткої відповіді на запитання у *Present Simple Tense*; на с.114 знаходимо безособові речення у *Present Continuous Tense*. Окрім того, у підручнику для 2-го класу відсутні будь-які пояснення щодо артикля [3, с.38]. В цілому вправи підручника спрямовані здебільшого на відпрацювання фонетичної і лексичної сторони мовлення, вправам же з навчання граматики АМ належна увага не приділяється. У робочому зошиті знаходимо дуже мало вправ для формування граматичної компетенції (наприклад, на дописування літер у назвах числівників; на заповнення пропусків формами дієслова *to be*, кількісними числівниками, конструкціями *Yes, it is. / No, it is not; Yes, they can. / No, they cannot*, формою множини іменників; на конструювання речень з окремих слів). На с.53 робочого зошита знаходимо вправу на опрацювання питальних слів *what, where, who*. Інструкції як у підручнику, так і у робочому зошиті для 2-го класу подаються з перекладом на українську мову, що є раціональним.

У підручнику для 3-го класу, так само, як і у підручнику для 2-го класу, велика увага приділяється роботі з фонетичним і лексичним матеріалом, на відпрацювання ж ГМ вправ зовсім мало. Ознайомлення з ГМ відбувається безпосередньо в діалогах, які одразу ж передбачають відповідь учня, тобто тренування у вживанні ГС. Невідомо, як починається ознайомлення учнів з видо-часовою формою *Present Continuous Tense* (с.75), хоча вивчення цього ГЯ взагалі передбачено у 4-му класі.

Про функції ГЯ учні мають лише здогадуватися: обставини часу, які вживаються у *Present Simple Tense*, подаються у МЗ у складі діалогу. Незрозумілою є також логіка подачі вправ на відпрацювання вищезазначених видо-часових форм: то спостерігається цілий блок на роботу з однією формою, то відбувається різкий перехід до іншої, при чому вправи не передбачають порівняння цих форм, вони відпрацьовуються ізольовано одна від одної. І лише на с.146 ми знаходимо вправу на заповнення пропусків щодо утворення цих двох форм (*Complete the tables*).

У 3-му класі матеріал, присвячений артиклям, з'являється в уроці 47 (Цикл 5, урок 3). Методичних порад щодо пояснення артикля як специфічної категорії АМ, з якою діти в практичному плані зустрічаються з перших уроків вивчення цієї мови немає.

У робочому зошиті для 3-го класу інструкції все ще подаються з перекладом на українську мову, що на наш погляд, нераціонально. На жаль, і в робочому зошиті знаходимо лише деякі вправи на відпрацювання ГМ (наприклад, на заповнення пропусків дієсловами, словами (*usually, now, sometimes, never, today*), поєднання і завершення речень за зразком, заповнення таблиці, конструювання запитань до поданих відповідей, побудову висловлювань діалогічного і монологічного характеру (*Розпитай свого друга, а потім розкажи про своїх друзів; Скажи, коли ти це робиш, постав позначку, потім запиши речення за зразком* (відпрацювання *Present Simple Tense*); на заповнення пропусків модальними дієсловами, питальними словами *who* чи *whose*; на завершення діалогу за допомогою ГС *Is it ... ?*, на побудову речень / конструювання відповідей на запитання, завершення речень, заповнення таблиці, надання опису малюнків (вживання *Present Continuous Tense*); на контрастування видо-часових форм *Present Simple Tense* і *Present Continuous Tense* (*Напиши, що Тіна робить зазвичай і робить зараз*); на конструювання речень з відпрацювання множини іменників; на вживання артиклів *a, an*, займенника *some*). Отже, як бачимо, наявний ГМ як у підручнику, так і в робочому зошиті, відрізняється від визначеного Програмою, але у робочому зошиті вже знаходимо деякі вправи комунікативного характеру.

У підручнику для 4-го класу в деяких уроках ознайомлення з певним ГМ відбувається під час прослуховування аудіозапису текстів чи окремих слів (с. 32 – присвійні займенники, с.36 – вживання прийменників, с.59 – ступені порівняння прикметників, с.82 – безособові речення, с.99 – порядкові числівники, с.108 – *Past Simple Tense*), на с.57 йде ознайомлення з модальним дієсловом *should*. Але якщо вправи мають некомунікативний характер, то навряд чи учні добре засвоять ці ГЯ. Варто відмітити, що у робочому зошиті для 4-го класу пропонуються вже

різноманітні вправи (близько третини від загальної кількості) на відпрацювання визначеного Програмою граматичного мінімуму, на відміну від попередніх класів, до того ж деякі вправи мають комунікативний характер.

Проаналізуємо іншу серію НМК з АМ для ПЗШ:

Несвіт А.М. Англійська мова: Підруч. для 3-го класу загальноосвіт. навч. закл. – К.: Генеза, 2004. – 168 с.: іл.

Несвіт А.М. Англійська мова: Зошит для 3 класу загальноосвіт. навч. закл. – К.: Генеза, 2006. – 112 с.: іл.

Несвіт А.М. Ми вивчаємо англійську мову: Підруч. для 4-го класу загальноосвіт. навч. закл. – К.: Генеза, 2006. – 168 с.: іл.

Явища граматики згідно з підручником для 3-го класу вивчаються шляхом сприймання МЗ в усному мовленні без пояснень. Ознайомлення з новим ГМ відбувається у коротких мікродіалогах / мікротекстах, супроводжується виділенням синім кольором, інколи ГМ виноситься в рамочки / таблички, де висвітлено утворення і вживання певного ГЯ. ГМ відпрацьовується в невеликих діалогах або мікромонологах, вправах на заповнення відповідей на запитання, пропусків у реченні з наданими МЗ. У блоках “Grammar Revision” спостерігаємо таблички на утворення і вживання ГМ, на відпрацювання якого було відведено недостатньо вправ в основному змісті уроку (артикля, неозначених займенників *some / any*, питальних слів *what, where, when, who*, дієслова *to be* у *Past Simple Tense* (с.72)). На жаль, ознайомлення з *Present Continuous Tense* на с.48, а також абсолютним займенником *mine* у циклі 9 не супроводжується жодним поясненням або виділенням. У підручнику знаходимо достатню кількість тренувальних вправ з граматики, але інструкції до них здебільшого мають некомунікативний характер (близько 1/5 усіх вправ має умовно-комунікативну, інколи комунікативну інструкцію). У робочому зошиті в цілому представлена достатня кількість вправ, але в основному вони теж мають некомунікативний характер.

У підручнику для 4-го класу новий ГМ повідомляється на початку кожного уроку у текстах монологічного або діалогічного характеру. До деяких уроків пропонується набір вербально-візуальних опор або ситуативних малюнків, які ставлять перед учнями певне комунікативне завдання. Тому перед опрацюванням текстового матеріалу бажано розглянути й обговорити з учнями малюнки. Останній урок кожного розділу “Grammar Revision” в обох підручниках має на меті повторення і узагальнення граматичного і лексичного матеріалу теми. Вправи, подані в ньому, пропонуються як для письмового, так і усного виконання. У циклі 8 спостерігаємо знайомство з *Future Simple Tense* (передбачено для вивчення у 5-му класі), який вводиться в тексті. У ГЯ, що вивчаються, звертається увага не лише на

форму, а й на функціонування ГС в усному мовленні. Слід зазначити, що в обох підручниках інструкції до вправ здебільшого мають некомунікативний характер, а також немає логічної послідовності і зв'язку між вправами у відпрацюванні певного ГЯ.

Проаналізуємо серію НМК з АМ для ПЗШ авторів під керівництвом В.М.Плахотника:

Плахотник В.М. English: Підруч. для 2-го кл. (1-й рік навчання) загальноосвіт. навч. закл. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. – 160 с.: іл.

Плахотник В.М. Зошит з англійської мови, 2 кл. (1-ий рік навчання), авт. В.М.Плахотник. – К.; Ірпінь: «Перун», 2005. – 64 с.

Плахотник В.М., Полонська Т.К. English: Підруч. для 3-го кл. (2-й рік навчання) загальноосвіт. навч. закл. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2008. – 160 с.: іл.

Полонська Т.К. Зошит з англійської мови, 3 кл. (2-ий рік навчання), загальноосвіт. навч. закл. – К.; Ірпінь: «Перун», 2006. – 64 с.

Кучма М.О. та ін. English: Підруч. для 4-го кл. (3-й рік навчання) загальноосвіт. навч. закл. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. – 160 с.: іл.

Кучма М.О. та ін. Зошит з англійської мови, 4 кл. (3-й рік навч.) / М.О.Кучма, Л.І.Морська, В.М.Плахотник. – К.; Ірпінь: Перун, 2007. – 64 с.: іл.

У вищезазначених підручниках ГМ повідомляється у вигляді правил, які пояснюють певне ГЯ і подаються в уроці, де це ГЯ вивчається відповідно до змісту підручника. Теоретичне пояснення надається у рамочці під грифом: «Запам'ятай!» (у 2 – 3-х класах, у 4-му – «Remember!») і тут же в рамочці наводиться приклад. Правило, яке пояснює ГЯ, являє собою коротку інструкцію про утворення форми і вживання явища, що вивчається. Згідно з таким викладом правил у вигляді коротких інструкцій увага звертається лише на форму, а функція ігнорується.

Окрім того, у підручнику для 2-го класу інструкції подаються українською мовою і здебільшого мають некомунікативний характер. ГМ, представлений у підручнику, не відповідає Програмі з АМ для 2-го класу загальноосвітньої школи: учні знайомляться з видо-часовою формою *Present Simple Tense*, займенниками *I, these / those*, присвійним відмінком, ГС *There is / There are* (спочатку подається їхній переклад, потім – правило, після чого учням пропонується прочитати ці ГС у реченнях до малюнків, далі ГС вводяться в текст), ознайомлення і вивчення яких передбачено Програмою у 3-му класі. У підручнику трапляються лише поодинокі випадки комунікативно спрямованих інструкцій до вправ, часто втрачається логічна послідовність у подачі нового ГМ і тренуванні у вживанні.

У підручнику для 3-го класу новий ГМ спочатку подається в окремих реченнях, діалогах, потім подається правило-пам'ятка, після чого ідуть вправи на відпрацювання певної ГС. Учні знайомляться з видо-часовою формою *Past Simple Tense*, утворенням, вживанням; подається перелік найуживаніших неправильних дієслів, вводяться ГС *There was / There were*; видо-часовою формою *Future Simple Tense*, її утворенням, вживанням. Хоча вивчення вищезазначених видо-часових форм передбачено Програмою у 4-му і 5-му класах загальноосвітньої школи відповідно. Окрім того, під час вивчення частини мови «Числівник» учні знайомляться з математичними діями, вводяться порядкові числівники, вивчення яких передбачено в 4-му класі. Вправ на відпрацювання ГМ дуже багато, але практично всі інструкції до них некомунікативного характеру. Робочий зошит є логічним доповненням до підручника English, в ньому представлена велика кількість тренувальних вправ з граматики, але ГМ як зошита, так і підручника має суттєві невідповідності з Програмою.

У підручнику для 4-го класу під час пояснення видо-часової форми *Present Continuous Tense* надається лише правило утворення, але жодної вправи на ознайомлення з функцією цього ГЯ ні до, ні після правила не подається. На с.98 йде знайомство з видо-часовою формою *Present Perfect Tense*, вивчення якої передбачено у 5-му класі, її вживанням і утворенням, зокрема утворенням питальної і заперечної форм у *Present Perfect Tense*. Окрім того, після правила утворення цієї видо-часової форми подається вправа зовсім не пов'язана з цим ГЯ (інструкція наступна: *Describe today's weather. Do you like it?*), тобто спостерігається ще й нелогічність. ГМ подається для відпрацювання у вправах дуже хаотично, непослідовно. До того ж, кількість вправ з граматики у підручнику для 4-го класу значно менша, ніж для 3-го, але у робочому зошиті їх подається достатня кількість (1/4 від усієї кількості). Увага більше акцентується на навчанні лексичного матеріалу.

Розглянемо особливості подачі АГМ у серії НМК "Wonderland":

Роман С.В., Коломінова О.О., Чекаль Г.С. Навчально-методичний комплекс *Wonderland*: Книжка для вчителя. – 3-є вид., допов. – К.: Ленвіт, 2000. – 208 с.

Роман С.В., Чекаль Г.С., Коломінова О.О. "Wonderland" Pupil's Book (1). Книга для ученика першого года обучения. – К.: Ленвіт, 1998. – 158 с.

Роман С.В., Чекаль Г.С., Коломінова О.О. *Wonderland*: Рабочая тетрадь. – Ч. 1. – К.: Ленвіт, 1998. – 80 с.

Роман С.В., Чекаль Г.С., Коломінова О.О. *Wonderland*: Рабочая тетрадь. – Ч. 2. – К.: Ленвіт, 1998. – 71 с.

Роман С.В., Чекаль Г.С., Коломінова О.О. "Wonderland" Pupil's Book (2): Книжка для учня другого року навчання. – К.: Ленвіт, 1999. – 88 с.

Роман С.В., Чекаль Г.С., Коломінова О.О. *“Wonderland” Activity Book (2). Зошит для учня другого року навчання.* – К.: Ленвіт, 1999. – 72 с.

Роман С.В., Чекаль Г.С., Коломінова О.О. *“Wonderland” Pupil’s Book (3): Книжка для учня третього року навчання.* – К.: Ленвіт, 2003. – 128 с.

Роман С.В., Чекаль Г.С., Коломінова О.О. *“Wonderland” Activity Book (3). Робочий зошит для учня третього року навчання.* – К.: Ленвіт, 2003. – 96 с.

Коломінова О.О. *Mother Goose ABC: Навчально-методичний посібник.* – К.: Ленвіт, 2000. – 64 с.

Як зазначають автори вищезазначеного НМК, розвивальний і гуманістичний характер раннього навчання АМ, який реалізовано за допомогою НМК “Wonderland”, сприяє тому, що дітей молодшого шкільного віку починає приваблювати навчальний процес з мови, який підводить їх до систематизації вивченого ГМ і до самостійного узагальнення його у процесі роботи над новим [4, с.42]. З метою формування мовленнєвих навичок та розвитку умінь оперувати конкретним мовним матеріалом, граматичним у тому числі, пропонуються сценарії вирішення учбових задач, які представлені як цілісні методичні блоки. Виконання кожної задачі закінчується виходом учнів у мовленнєву практику, максимально наближену до реальної ситуації спілкування, здебільшого міжкультурного характеру. Ознайомлення з граматичними поняттями відбувається в образній, персоніфікованій формі (наприклад, “Міс Граматика”, “брати-артикли”, український король дієслів “бути”, англійський король дієслів “to be” тощо), у вигляді цікавої евристичної бесіди. Відбувається детальне пояснення ГМ і порівняння його з явищами рідної мови. Закріплення і відпрацювання ГМ пропонується з використанням лічилок, драматизацій діалогів, римівок, ігрових ситуацій, кубиків. Але, проаналізувавши вищезазначений НМК, ми знайшли деякі протиріччя. Так, в книзі для вчителя в першому тексті, призначеному для аудіювання учнями, подаються такі ГЯ, як *Past Simple Tense, Past Perfect Tense*, граматична конструкція *I wish, Future Passive*. Вже на першому році навчання пропонуються для вивчення числівники для прочитання математичних прикладів, відбувається ознайомлення з видо-часовою формою *Present Simple Tense*. Також пропонується для вивчення видо-часова форма *Future Simple Tense*, передбачена Програмою для вивчення у 5-му класі. У книзі для учня всі ГЯ АМ відпрацьовуються фонетично, на форму і на функцію ГС увага зовсім не звертається. ГМ в основному відображено у рубриках “Grammar Lesson”, інструкцією до яких є лише “*Read and remember*”. Взагалі кількість вправ на опрацювання АГМ у зазначеному НМК для другого року навчання незначна, чого не можна сказати про підручник і робочий зошит для третього року навчання. Але інструкції до вправ все ж таки мають

некомунікативний характер.

Отже, здійснивши аналіз НМК з АМ, ми прийшли до висновку, що в усіх НМК спостерігається невідповідність програмному граматичному мінімуму, у багатьох не приділяється належна увага етапу ознайомлення з новим ГЯ, як і тренуванню у вживанні, не враховуються психофізіологічні особливості молодших школярів при укладанні вправ (одноманітність прийомів роботи з ГМ). Тому авторам підручників необхідно ставити особливо високі вимоги до якості та кількості навчального матеріалу, його доступності та посильності, враховувати дані психолінгвістичних досліджень щодо послідовності вивчення ІМ учнями цього вікового періоду, граматичний мінімум, передбачений для вивчення у ПЗШ Програмою як з англійської, так і рідної (української) мови, а також комунікативний підхід в укладанні інструкцій до вправ. Перспективою подальших досліджень і є укладання підсистеми вправ на комунікативно-ігровій основі.

Мирошник І.В.

Анализ учебно-методических комплексов по английскому языку и учебников по родному (украинскому) языку для начальной школы с точки зрения формирования у младших школьников англоязычной грамматической компетенции.

В статье проводится детальный анализ отдельных учебно-методических комплексов по английскому языку и учебников по украинскому языку для начальной школы относительно формирования у младших школьников англоязычной грамматической компетенции.

Ключевые слова: англоязычная грамматическая компетенция, младшие школьники, учебник, учебно-методический комплекс.

I.Miroshnyk

The analysis of course series in English and textbooks in Ukrainian for primary school from the point of view of forming young learners' English grammatical competence

The article deals with the detailed analysis of some course series in English and textbooks in Ukrainian for primary school referring young learners' grammatical competence in English forming.

Key words: course series, grammatical competence in English, textbook, young learners.

Література

1. Мірошник І.В. Психофізіологічні передумови формування англomовної

граматичної компетенції в учнів початкової загальноосвітньої школи // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія “Педагогіка та психологія”. – К.: Видавничий центр КНЛУ. – 2010. – Вип. 17. – С. 36 – 45.

2. Мірошник І.В. Труднощі засвоєння англомовного граматичного матеріалу учнями початкової загальноосвітньої школи // Наукові записки. Серія “Психологія і педагогіка”. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 22 – 23 квітня 2010 року “Міжкультурна комунікація: Мова – культура – особистість”. – Острог: Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2010. – Випуск 15. – 388 с. – С. 165 – 174.

3. Рєзник Л.С. Аналіз теоретичних засад серії НМК з англійської мови для початкової школи // Іноземні мови. – 2010. – № 1. – С. 36 – 42.

4. Роман С.В., Коломинова О.О. Планирование работы с языковым материалом в УМК Wonderland для начальной школы // Іноземні мови. – 2000. – № 1. – С. 42 – 45.

© Мірошник І.В., 2010